

descendentes masculos, et in eorum defectum in filium secundum et in ejus descendentes, non repetens de masculis: contingit, quod filius major habet filium, secundus etiam habet filiam, deinde moritur secundus filius, et postea primus; filia secundi petit majoriam, dicens non fuisse quoad eam repetitum de masculis, et quod filia primi debet excludi, quia vocando masculos feminam videtur exclusisse; filia verò primi filii dicit, non esse verisimile, quod voluit præferre filiam secundi filii, filie primi, quæritur quid juris? Et pro filia primi facit ista lex Partitarum, cum dicit, *o fija*, et quæ notat Bald. in l. *Gallus*, §. *etiam si parente*, ff. de liber. et posthum.

Et quod qui succedit in loco primogeniti, possit sine mendacio se dicere primogenitum, est optimus textus in cap. *quæritur*, in §. *item opponitur*, 22. quæst. 2. facit ista lex ad dictum Bald. in præmio Decretal. *Rex pacificus*, colum. 2. vers. *Rex potest determinare in vita sua*, et potest induci ad multa.

Et etiam ex ista lege potest sumi argumentum ad quæstionem, an habens facultatem regiam ad faciendum majoriam in filium, possit eam facere in nepotem? Nam videtur, quod sic, si deficiat filius, ut fieri possit in nepotem, argumento hujus legis, pro quo etiam facit quod notat Bald. in §. *similiter*, quib. mod. feud. amittit, in fin. in contrarium tamen videtur textus in l. *Gallus*, per totam leg. ff. de liber. et posthum. prout declarat Bart. in l. *liberorum*, colum. 2. ff. de verbor. significat. quem etiam vide colum. 3. Si verò tempore impetratæ facultatis, staret filius et nepos, non poterit majoria fieri in nepotem, nam in dependentibus ex gradu vel affectione, appellatio filii non venit nepos, l. *jubemus*, C. ad Trebellian. l. *Gallus*, §. *instituentis*, ff. de liber. et posthum. ubi Bart. facit l. *alimenta*, §. *basilica*, ff. de aliment. et cib. legat. l. *quisitum*, et ibi Bart. in 2. quæst. ff. de fund. instructo, et per Joan. Andr. in addition. ad Speculat. tit. de secessione ab intest. in additione magna, ad fin. Cyn. in l. 1. C. de adulter. et istud nomen filius designat primum gradum, nepos secundum, l. *libertum*, ff. de excusation. tutor. nam limitata licentia limitatum debet præducere effectum, l. in agris, ff. de acquiren. rerum domin. cum similib. Unde si princeps dat facultatem faciendi majoriam in Petrum filium, non poterit illo mortuo fieri in alium, videtur de hoc casus in l. *si quis ita*, in princ. et ibi Glossa, et Bart. ff. de testam. tutel.

Ex predictis etiam videtur, quod habens facultatem Regis faciendi majoriam in unum ex filiis, quem vellet, non poterit pater facere duas majorias in duos filios, l. *qui solvendo*, la 1. ff. de hæredibus instituend. et si fecerit duas, valebit prima, l. *qui solvendo non erat*, la 2. ff. de hæredibus instituendis, quam commendavit Bald. in l. 1. C. de edict. Divi Adrian. tollend. glossa notabilis in l. *qui solvendo*, la 1. ff. de hæredibus instituendis. In contrarium tamen imò quod ex dicta facultate possit facere duas majorias in duos filios, facit optimè textus in l. 1. in princ. et §. *quavis*, ff. de assign. libert. et quæ notantur in l. *unum ex familia*, ff. de legat. 2. et istud forte verius: et facit etiam dict. l. 1. juncto, §. *quavis*, quod possit quis facere duas majorias in unum filium pro duobus filiis; an autem vigore talis facultatis possit facere unam majoriam in filium et aliam in nepotem ex eo? Et videtur quod sic, quia cum totum exceptis alimentis poterat dari patri, sic et dividi inter patrem, et nepotem, argumento textus valde notabilis in l. 2. cum princ. l. sequentis, ff. de assign. libert. Cogita tamen, et vide quæ plenius dixi in l. 52. tit. 9. 6. Partit.

(18) *El mas propinco pariente*. Etiam si esset in millesimo gradu, ut dicit Bald. in cap. unic. colum. fin. de feudo marchie; et si nemo sit, magnates regni eligent Regem, et Papa confirmabit, secundum Bald. in cap. *cum in magistrum*, de election.

Et secundum hoc in regno semper intelligitur majoria perpetua, et idem videtur in Ducatu, marchia, vel comitatu, quæ regulari debent ad instar regni, cap. *præterea ducatus, de prohib. feud. alien. per Frederic.* cap. *cum non liceat, de prescription.* tradit Paulus de Castr. consil. 164. incipit in causa majorie Hispanensis; in aliis verò majoriis, ubi cessat similis ratio, sæpe deficient, si vocationes deficient, et bona erunt libera, secundum quod tradit Oldrad. consil. 21. Joann. Andr. in addition. ad Speculat. tit. de testam. §. in primis, in fin. Paul. de Castr. in l. *ex facto*, §. penult. in fin. ff. ad Trebellian. ubi plenè tradit, quod substitutio facta alicui, si decesserit sine liberis, expirat illo decedente cum filio vel cum filiis, et dato quod tales filii decedant sine filiis, non erit locus amplius fideicommissio, l. *cum uxori*, C. quando dies legal. cedit. l. *si quis heredem C. de institut. et substitut. l. pater Severianam*, §. in

fideicommissio, ff. de condition. et demons. et tradit latè Decius consil. 65. in causa istorum nobilium de Musatis, et consil. 95. in 2. dubio, Alexand. consil. 45. volum. 5. Socin. consil. 250. 2. volum. et consil. 65. 3. volum. quod tamen procederet, nisi de mente disponentis contrarium apparet, ut latè et singulariter comprobatur Francisc. de Curt. senior, consil. 51. et Francisc. de Curt. junior, consil. 121. ubi allegat eam famosam et notabilem in l. *unum ex familia*, §. fin. ff. de legat. 2. ibi: «et idem Princeps providentissimus, et vir religiosissimus, cum fideicommissi verba cessare animadverteret, eum sermonem pro fideicommissio rescripsit accipiendum»; inducitur enim fideicommissum ex conjecturata mente defuncti, l. *cum proponebantur*, cum similib. ff. de legat. 2. et adde Alexand. consil. 64. incipit, *difficultas dubitationis*, 5. volum. colum. fin. ubi refert illud consilium Petri de Anchar. quando testator fecit plures gradus substitutionum.

Unde bene oritur hic quæstio, an si pater instituat filiam, et disponat, quod si ipse et ejus descendentes decesserint sine filiis, bona veniant in filium secundum, an ex hoc judicabatur bona majorie, et subjecta fideicommissio! De qua quæstione vide per Bart. in l. *sed et si sis*, ff. de legat. 3. et in l. *codicillis*, ff. de usufruct. legat. in princ. vers. *item hæc lex videtur facere*, et in l. *Centurio*, colum. 12. vers. *quæro ulterius, quid si testator, ff. de vulgar. et pupillar. cujus resolutio est*, quod ex quo filii filiorum sunt gravati, videantur et vocati et honorati, et sic tenet fideicommissum; et secundum istam opinionem Bart. consuluit Alexand. consil. 64. 5. volum. incipienti: *difficultas dubitationis præmissæ*, licet non simpliciter ex hoc, sed etiam ex aliis ibi consuluit, ibique refert Raphaelem dicentem, quod hæc opinio est communis; et secundum dictam opinionem consuluit etiam Paul. de Cast. consil. 5. 1. volum. secundum novam impressionem, incipit, *quidquid dicitur*; et ista etiam opinio placet Paul. de Cast. in l. *filiusfamilias*, §. *cum quis*, ff. de legat. 1. licet ibi dicat Doctores communiter tenere contrarium, et etiam Decius consil. 270. *Dominus Reynal.* colum. 1. dicit contra Bart. esse communem opinionem, et idem dicit consil. 421. et etiam Alexand. consil. 103. 1. volum. ubi latè per eum, et consil. 184. v. et licet. Bart. 2. volum. et 3. volum. consil. 24. de cuius dicti veritate, et ad ejus intellectum, et qualiter possit procedere, vide plenè per Francis. de Curt. seniore in dict. consil. 51. colum. 9. et 10. ubi adducit quam plures, qui tenuerunt opinionem Bart. et cum sit æqua opinio, quod sit tenenda in judicando, vide ibi latè per eum: et magis indubiè procederet, si aliquid aliud concurreret, quod voluntatem disponentis in hoc ostendat; vide et ibi per eum. Unde si aliquis facere majoriam in filium et ejus descendentes, et asserat se velle esse perpetuam, et adjiciat, quod si decesserint filius et descendentes sine filiis, quod bona majorie perveniant in Titium fratrem suum, licet non repetat titulo majorie in perpetuum, videtur, quod ita debeat intelligi de menti disponentis, et facit textus notabilis in l. 5. ff. de fundo instructo, et quod notat Joan. de Plat. in l. *si quando*, la 1. C. de bon. vacant, lib. 10. vel si dicat, quod vult, quod bona semper maneat in familia; vide Gloss. in l. *filiusfamilias*, §. *Divi*, in verbo *non possit*, ff. de legat. 1. quando verò talia verba, vel similia non essent. Si quis faceret majoriam in filium majorem, et in ipsius defectum in alium filium, et sic in alios filios et eorum descendentes, si contingat quod omnes moriantur, expirabit majoria; neque succedet frater constituentis majoricatum, vide textum et ibi Bald. in §. *his verò, de successione frat.* et quod notat Bald. in §. *hoc quoque, de successione feud.* colum. 1. vers. *et nota pro intellectu*; erunt ergo in ultimo bona libera, ut possit ea cui velit relinquere, l. *qui solidum*, §. *prædium*, ff. de legat. 2. de natura tamen cujuslibet majorie, videtur quod debeat esse perpetua, quando aliud non repugnet, per id quod notat Bald. in dict. cap. 1. de feud. marchie, et in §. *hoc quoque*, in fin. de success. feud. l. 27. in Ordin. Tauri, Decius consil. 85. colum. 2.

Sed quis si aliquis in dispositione majorie vocavit filios et descendentes suos, et in eorum defectum proximior sibi consanguineum, et ex defectu descendunt majoria venit ad collaterales constituentis, et tunc reperitur nepos unus frater minoris, et alius pronepos fratris majoris; quis istorum præferatur? Videtur quod nepos fratris minoris, quia proximior, per textum notabilem in l. *si libertus præterito*, ff. de bon. libert. in §. *si libertus*, et quia isto casu pronepos fratris majoris non representat personam patris, ex notatis per Bart. et Paul. in authent. *post fratres*, C. de legitim. hæred. neque

obstat l. *Tauri* 40. quia illa procedit in descendentibus à primo constituyente.

Sed pone, quod instrumento majorie cavetur, quod deficientibus filiis, et cæteris descendentibus, majoria deveniat in proximiorum de genere suo; an intelligatur de agnato, vel sufficiat, quod sic cognatus, et sic de genere ex parte matris? Et videtur quod requiratur, quod sit conjunctus ex parte patris, et de genere patris, per textum et ibi Bart. in l. 1. ff. de jur. in unum. glossa notabilis in authent. de incest. nupt. §. 1. in verbo *generi*, coll. 2. et per Joan. de Plat. in l. penult. C. de bon. vacant. lib. 10. et quia verbum *generatio*, ab homine, vel à jure prolatum, debet intelligi de descendentibus ex linea masculina, non feminina, vide in cap. *ubicunque, de pænis*, lib. 6. et in cap. *statut.*, de hæret. eod. lib. et tradit Petrus de Anchar. consil. 539. nos Petrus de Ancharum et Florianus, etc. et quia inspecta mente loquentis videtur habuisse respectum ad agnationem et ad personam, per quas conservatur agnatio, ut patet in Evangelio Matth. *Liber generationis Jesu Christi*, etc. ubi non nominantur, nisi masculi descendentes ex masculis, ut tradit Paul. de Castr. consil. 500. 2. volum. incipit, *viso quodam processu*; in contrarium tamen videtur textus in l. 1. ff. de liberali caus. ubi habetur, quod appellatione generis etiam cognati comprehenduntur: dicuntur enim cognati de genere, ut notat Bart. in authent. quib. mod. natur. effe. sui, §. ergo, collat. 7. Bald. in l. 1. C. de probat. qui allegat textum et glossam ibi, in authent. de mand. Princip. §. oportet. Anton. in cap. novit, per illum textum, de judic. in 4. notat Paul. de Castr. in l. 1. col. 1. C. de conditionib. inseri. Joan. de Imol. in consil. 62. incipit, *post exhibitum*, ubi respondet ad omnia, quæ in contrarium adduci possunt: et idem Philippus Decius alios etiam allegans, consil. 225. in casu proposito, colum. 2. et fortè istud est de jure verius, nisi ex aliis apparet de contraria voluntate disponentis, ut quia jussit portare arma de genere paterno, et vocaretur nomine talis generis patris: cum enim ista non cadant nisi in illis, qui sunt de illo genere, non videtur alii vocati, nam quibus non applicantur verba, non debet applicari dispositio, l. *si servum*, §. *non dixit*, ff. de acquir. hæred. Bald. in l. 1. vers. *quarto oppon.* C. si quis omis. caus. vel ex aliis constet, habuisse respectum ad agnationem: et per prædicta potest etiam decidi alia quæstio, ut habes privilegium faciendi majoriam in unum ex consanguineis, possit illam facere in consanguineum, quem voluerit; sive ex parte patris, sive matris; et quia ex communi usu loquendi inter Hispanos, omnes ex utroque parente vocantur consanguinei, seu de parentela.

Sed pone quod maritus et uxor fecerunt majoriam in uno instrumento et instituerunt filium et ejus descendentes ordine successivo, in quorum defectum vocarunt consanguineum propinquiorum, dicendo videlicet, veniat in defectum eorum consanguineum noster propinquior; quomodo intelligitur ista verba? Et crederem, quod cum sint duo testamenta propter duos testantes vel disponentes, licet in uno instrumento, per ea quæ tradit Alberic. post Oldr. in rubric. C. de legat. Bald. in cap. 1. §. *et quia vidimus*, colum. 5. de his quæ feud. dar. poss. quod unusquisque eorum videtur providisse suo consanguineo, argum. l. *sed et si plures*, §. *in arrogato*, ff. de vulgar. et pupillar. bonus textus in cap. unic. de duob. fratrib. a capitano. invest. et cum non resultat aliquid absurdum, illa pluralitas resolvitur in plures singularitates, l. *falsa*, §. fin. ff. de condition. et demonstrat. l. *si chorus*, ff. de legat. 3. et notat Bald. in l. penult. colum. fin. C. de institut. et substitut. sub condition. fact. et quod in simili notat Bart. et Paul. de Castr. in l. *Lucius*, §. *Cajo*, ff. ad Trebellian.

Sed pone retento eodem themate, quod maritus et uxor expresse voluerunt et disposerunt, quod esset una tantum majoria semper, ita quod non potest verificari, quod supra dictum est, ut succedant duo, unus in bonis viri, alter in bonis uxoris, imò unus tantum debet succedere; et tunc videtur, quod præferatur proximior consanguineus ejusque ipsorum, l. *cum ita legatur*, §. *in fideicommissio*, ff. de legat. 2. propter unitatem sermonis; sed tunc quæritur, quid si concurrant consanguinei utriusque in pari gradu, unus mariti, alter verò uxoris? Et videtur, quod præferatur tunc consanguineus ex parte viri, tanquam dignioris, per textum singularem in l. *cum pater*, §. penult. qui incipit, *a te peto*, ff. de legat. 2. ubi est casus, quod ordo scripturæ circa consanguineos uxoris et affines, facit præferri affines consanguineis, ita quod lex præsumit, voluisse uxorem præferre consanguineos mariti suis consanguineis, ex quo primò nominavit, et sic ordo præferatur affectioni; sed ita es quod

disponendo mulier, quod veniant consanguinei mariti et uxoris, ex quo unus tantum debet venire, neque constat quis præferatur, quia uno verbo fuerunt nominati: unde ex quo ipse vir præferatur, quia caput mulieris, ut in cap. fin. 52. quæst. 6. Bald. in §. fin. de investit. de reb. alien. fact. et l. ad Corinth. cap. 11. v. 3. et per consequens præferri debeant consanguinei viri consanguineis uxoris; unde illud quod in dict. §. *a te peto*, licet expressus ordo, debet operari ordo tacitus à jure subintellectus: sed fortè dicit aliquis, imò videtur, quod dictus textus sit castus in contrarium, quia ibi ideo non statuit affectioni, quia constat de ordine, et præsumitur voluntas ex ordine, ut ibi est de mente Doctorum, et signanter Paulus de Cast. sed in quæstione proposita constat de affectione, non vero de ordine: ergo stari debet affectioni, ex quo ordo illam non tollit. Tu tamen adverte pro responsione, quia hoc ultimum procederet, si sola uxor disposeret et fecerat majoriam, vel bona omnia fuerant ipsius uxoris; sed in quæstione prædicta uterque disponit, et bona, de quibus disponunt, fuerunt tam viri, quam uxoris, et constat, quod voluerunt, quod semper esset una majoria indivisibilis: etsi in isto casu præferamus affectionem uxoris erga suos consanguineos, defraudaretur vir in affectione sua erga suos: unde cum concurrat paritas affectionis, et invicem affectiones se confundant, l. *non solum*, §. *de uno*, ff. de ritu nupt. et notet Gloss. in cap. *postremo, de appellatione*. de necessitate sumus extra casum affectionis, et in consideratione taciti ordinis, et sic præferendus videtur consanguineus viri: et satis est, quod non stantibus in pari gradu, præferatur proximior licet ex parte uxoris; data tamen paritate gradus, major consideratio est ex parte viri, ut præferatur ejus consanguineus, quia videtur in ordine saltem subintellecto prælatum.

Sed pone juxta istam legem, quod Rex vel alius possessor majorie, quæ deferretur jure sanguinis, seu consuetudinibus, vel alterius dispositionis, decessit relicta duobus consanguineis in æquali gradu; quis eorum debet præferri? Et quia hæc quæstio assimilatur multum illi quæstione de partu gemino, quis dicatur primogenitus, de qua tradit latè Joan. Ciriac. in tractatu juris primogenituræ, lib. 4. quæst. 6. 7. 8. 9. 10. et 11. ex ibi et etiam ex alibi dictis, videtur diversæ opinionis in ista quæstione: nam aliquibus videbatur, quod ambo admittendi essent, cujus opinio fuit Bald. in l. *ex duobus*, in princ. ff. de vulgar. et pupillar. et in authent. *ex testamento, C. de collationib.* col. fin. ubi dicit hoc non esse novum, nam et duo leguntur simul administrasse imperium, ut notatur in cap. *non autem*, 7. quæst. 1. facit Gloss. in Clement. Romani, in verbo *Reges, de jurejurand.* de quo vide quæ dixi in l. 1. tit. 1. supra, ead. Partit. idem vult in l. *ex hoc jure*, colum. 2. ff. de just. et jur. et per l. *biui fratres*, ff. de jur. patron. et idem vult in l. *Constitution. ff. veteris*, in §. *itaque*, dicens, quod duo erunt in eadem sede, et conjunctam jurisdictionem habebunt: hoc etiam tenent Angel. et Alexand. in dict. l. *ex duobus*, in princ. ubi Alexand. etiam dicit istam esse veritatem, quod uterque admittatur, per l. 2. §. *hæreditas*, ff. de suis et legit. hæred. et l. *cum inter*, C. de fideicommissar. libertatib. eandem opinionem tenet Felin. in cap. *S. Crucis, de rescript.* colum. autepenult. et Jason. in l. *si extraneus*, ff. de conduct. ob caus. colum. 4. Alii verò tenuerunt, quod nemo eorum sit admittendus, et quod invicem se impediant; et hujus opinio fuit Joan. de Imol. in dict. l. *ex duobus*, per l. *si fuerit*, ff. de reb. dub. et idem videtur voluisse Joan. de Imol. in cap. *indicantur, de testam.* in quæstione de duobus currentibus ad bravium, qui eodem tempore pervenerunt, quod nullus admittatur, et consequens se impediant. Alii dixerunt recurrere ad id esse ad iudicium fortis, ut tradit Joan. Andr. in addition. ad Specul. in rubric. *de feud.* ipse tamen tenet ibi aliam opinionem, scilicet, quod si locus gratificationi, per l. *si quis servum*, §. *si inter duos*, ff. de legat. 2. et hujus opinionis videtur fuisse Bald. sibi contrarius in l. *in quibus*, in l. *lectura*, vers. *materia hujus legis, C. de secund. nupt.* Francis. tamen de Aret. in dict. l. *ex duobus*, dicit, quod superior debeat præferre illum in regno, qui sit magis idoneus, et sufficiens, argum. l. *si plures*, ff. de accusation. cap. *si duo*, §. fin. de procurator. lib. 6. si verò sint infantes, ita quod non potest apparere de majori sufficientia, tunc superior gratificabit cui velit, argum. cap. *duobus*, §. fin. de rescript. lib. 6. et dicit §. *si inter duos*, quæ gratificatio seu prælectio fienda est de necessitate, ut ibi per eum: et super quolibet istarum opinionum ad utranque partem, vide latè in dict. tractat. *primogenituræ*, quæst. 7. 8. 9. et 10. et tandem pro resolutione in quæst. 11. ponit aliquas conclusiones usque ad quæst. 12. vide ibi per eum Et

ad questionem nostram redeundo, adhærendo verbis hujus legis Partitarum, videbatur distinguendum, quod aut ambo isti consanguinei Regis defuncti, vel alterius possidentis majoriam indivisibilem, et in qua unus tantum debet succedere, sunt masculi, aut unus masculus et alter femina, et isto casu præferretur masculus per istam legem Partitarum, præferentem masculum feminæ; est enim in multis deterior conditio feminarum, quam masculorum, l. in multis, ff. de stat. homin. ubi Gloss. et per Specul. tit. de procur. §. 1. column. 1. vers. regulariter, ubi latè; præsertim quia tractatur de jurisdictione, l. cum prætor, §. non autem, ff. de iudiciis, et quæ dixi in l. 5. tit. 15. 6. Partit. Si verò ambo essent masculi, tunc, si unus est in ætate infanti, vel pupillari, alter verò majoris ætatis, ille qui est major, videtur præferendus per istam legem, cum dicit, que sea hombre para ello, et etiam, quia ille est primogenitus, et nihil mirum, si sibi vendicat jura primogenituræ et majoriæ; ad hoc faciunt, quæ notabiliter Abb. tradit, consil. 83. 1. volum. column. 2. vers. secundo probatur, et tradit dict. Joan. de Cirier. in suo tractat. primogenituræ, lib. 1. quæst. 2. et Alexand. consil. 4. in 4. volum. et si unus eorum esset de progenie regali, alter verò non (quod potest accidere respectu matrimonii contracti per Regem vel Reginam), præferendus esset indistinctè, qui descenderet à regali progenie, juxta id quod notat Bald. ubi supra de feud. marchie, column. 2. cum dicit, quod si moreretur tota domus regia, et staret unus de sanguine antiquo, et non esset alius proximior, esto quod esset ille in millesimo gradu, tamen jure sanguinis et perpetuæ consuetudinis, succederet in regno. Si verò omnes, qui sunt in pari gradu, essent etiam pares ætate et habilitate ad regendum, et sanguinis regii, tunc probabilis videtur illa opinio, de qua supra in partu gemino, quod sit locus gratificationi, et quod superior eligat; et si Rex est liber, superior erit Papa, qui est super omnes, ut in cap. per venerabilem, qui filii sint legit. vel forte hæc gratificatio spectabit regnicolas regni, et sic ad magnates et populos regni, ut tradit Bald. in dict. l. ex hoc jure, column. 2. ff. de just. et jur. argum. l. si duos, ff. de excoisat. tutor. per l. si quis in gravi, §. utrum. ff. ad Syllaniam. pro quo etiam facit, quod habetur infra eod. l. 2. facit l. si quis a filio, §. 1. ff. de legat. 1. et vide circa prædicta Petrum Jacob. in sua practice. fol. 97. alias super arbore Regum Francie: vel die et melius, quod præferetur ille consanguineus Regis, qui descendit à primogenito, et ita secundum ordinem genituræ, licet alter æqualis in gradu sit major ætate, juxta id quod habetur in l. 40. in ordin. Taurin. et facit l. omnia quæ, §. in fideicommissio, ff. de legat. 2.

Nota etiam, quod ista lex in istis verbis, cum dicit, *el mas proxioco pariente, que ouiesse*, decidit illam questionem, in qua latè insudavit consulendo Socin. 1. volum. in consil. 49. et tradit in l. si cognatis, column. fin. ff. de reb. dub. quod quando proximior vocatur per fideicommissum, intelligitur de proximiori ultimo decedenti, et non proximiori primi disponentis: videas ibi per eum, qui plura refert.

Sed pone quod testator fecit majoriam in filium suum et descendentes suos, et in eorum defectum in proximorem consanguineum suum, et habet consanguineum in tertio gradu, et alium sibi proximorem in secundo, et iste proximior genuit filium post mortem testatoris, et defunctus est; deinde moritur filius testatoris nullo descendente relicto, quis admittetur ad majoriam? Et videbatur, quod ille qui est in tertio gradu, qui erat jam natus: nam licet alius post natus sit in tertio gradu, et descendat à proximiori, non tamen videtur proximior, neque consanguineus defuncti, ut in l. item prætor, cum duobus præcedent. ff. de suis et legitim. hæred. l. 1. §. si quis proximior, ff. unde cognati. Tu dic contrarium, quia illæ leges loquuntur in acquisitione hæreditatis, secus est in aliis, secundum Bart. in dict. l. item prætor, et in l. Paulus, la 2. ff. de suis et legitim. hæred.

(19) *Sejendo ome para ello*. Facit, quod facultas ad majoriam non extenditur ad inhabiles: et nota bene hanc legem, quod consuetudo, quæ defert regnum proximiori, debet intelligi, dummodo sit persona habilis ad regimen regni; inhabilis enim habetur pro mortuo, vel nullo, l. 1. §. fin. et ibi Bart. ff. de honor. poss. contra tabul. ad quod etiam facit, quod dispositio etiam generalis, non includit personas inhabiles, ut in l. ut gradatim, §. sed et si lege, ff. de muner. et honor. et notat Bart. in l. 1. §. nuntiatio, ff. de novi oper. nuntiatio. Et idem dicendum eadem ratione, si filius primogenitus esset inhabilis, veluti si esset demens vel furiosus, ut etiam in

terminis tenet Bald. in cap. 1. column. 4. de success. feud. quando vitium est naturale et perpetuum, quia secundum eum consuetudo intelligitur de eo, qui naturaliter nascitur habilis; si autem ex accidenti efficiatur demens, tunc dabitur ei curator, quia in persona sua radicatum est jus regie potestatis, cap. grandi, de supplen. neglig. Prælat. lib. 6. et in authent. *ne sanctis Episcop.* §. sed neque, collat. 9. vers. generaliter, et ibi Bart. argumento illius textus dicit, quod si quis efficitur clericus, desinit esse Comes, vel Imperator, et allegat dict. cap. scripsit, quia clerici non debent admitti ad temporalem dignitatem, Joan. de Plat. per textum ibi in l. colonos nulla, C. de agricol. et censit. lib. 11. et hoc etiam probat iste textus; et quia clericis non licet arma movere, cap. ex nulla, §. fin. de voto. Vide tamen, quod in hoc de clerico notat Abb. in cap. inter dilectos, de fide instrum. et Bart. in tractat. de præstancia Cardinalium, et Abb. ibi in duobus locis, in 5. notab. et column. 4. et 5. concludit, quod possit succedere, et retinere comitatum ratione patrimonii, qui est clericus, vel episcopus: et idem vult Alberic. in authent. ingressi C. de sacros. eccles. col. penult., ut supra retuli; succedit ergo clericus in bonis majoriæ, nisi sit exclusus à constitutive majoriam: quod an possit fieri consuetudine vel statuto, vide Paul. de Cast. consil. 164. incipit, in causa majoriæ Hispanensis, 2. volum. et si statutum excludit feminas propter masculos, etiam clericus masculus excludit feminas, Bald. in cap. quod clericis, de foro competet. post Joan. de Lign. et Lapum, vide ibi per moderniores: adde ad prædicta Paul. de Cast. in l. sub conditione, ff. de liber. et posthum. Bald. in l. cum adoptivis, in fin. principii. C. de adopt. et vide quæ notat Prepos. in cap. 1. §. quia, column. 15. qui feud. dar. poss. Si tamen succedens in regno, vel majoria esset impotens ad generandum, non ex hoc repellitur à successione, ut notat Bald. loquens in feudo, in cap. 1. §. fin. Episcopum vel Abbatem.

Sed pone, quod tempore delationis majoriæ, qui ad eam proximior vocabatur, erat incapax propter hæresim, vel aliud delictum, fuit tamen restitutus per Principem, antequam sequens vocatus acceptaret majoriam, an admittetur? Bald. referens quoddam consilium Freder. de Sen. movet questionem similem in l. fin. col. fin. vers. secunda question. est ista, C. de episcop. et cleric. de eo qui decessit relicto filio fratre minore, qui factus fuit episcopus, antequam alii venientes ab intestato adirent hereditatem; et refert disputationem ad partes, et dicit Fredericum inclinare, quod talis filius præferatur, quia dignitas superveniens amotio fuit prioris obstaculi, et dicit non ob stare l. id quod nostrum, ff. de regul. jur. quia ibi loquitur de jure pleni domini; sed jus additionis faciendæ non est jus domini, sed quedam facultas, quæ nondum in bonis nostris connumeratur, l. pretia rerum, ff. ad leg. Falcid. et idem tenet ibi Bald. dicens esse multum æquum: item cum hic interveniat restitutio in priorem statum, videtur, quod præjudicare debeat cæteris, quibus jus majoriæ esset delatum, l. fin. C. de sentent. pass. et cap. quamvis, de rescrip. lib. 6. et nota in dict. l. Gallus, §. et quid si tantum, ff. de liber. et posthum. In contrarium tamen urget, quia jam dominium et possessio honorum majoriæ erat à lege traslatum in sequentem vocatum, qui erat habilis, ut in l. 7. tit. 4. 5. Partit. et in l. 45. in Ordin. Tauri, unde restitutio Principis eis non præjudicabit, ut voluit Gloss. dict. §. et quid si tantum, neque de Principis mente videtur voluisse sibi præjudicare; si tamen constaret, quod Princeps voluit sibi præjudicare, tunc esset majus dubium, ex eo quod in talem vocatum nondum de jure gentium erat sibi radicatum dominium, sed tantum de jure civili, contra quod Princeps potest dispensare, ut adducunt Doctor. et signanter Decius in cap. quæ in ecclesiarum, de constit. vide quæ dixi in l. 3. tit. 15. 6. Partit. Tu cogita, quia durum videtur ex tali restitutione excludere habilem jam vocatum, et cui jam erat delata majoria; et vide quod notat Bart. in l. 1. §. qui habebat, ff. de honor. poss. contra tabul. et Andr. de Iser. in §. præterea, si vassallus, column. 4. quæ sit prima benefic. amitt. vers. item quid si princeps. indulgisset isti primogenito, ubi in terminis dicit, quod si Princeps crimen conditionis indulset primogenito, peinde debet haberi, ac si nunquam fuisset proditor; quod tamen dicit intelligendum, si vivo patre indulset Princeps, quia tunc tempore delationis majoriæ invenit se iste habilem, quando pater scilicet moritur; secus si mortuo patre, et jam facto loco secundogenito, Princeps indulgeat, quia tunc non perdet secundogenitus jus sibi quæsitum, licet Princeps remittat primogenito crimen, argum. l. fin. ff. de pact. et l. post mortem, §. fin. ff. de honor. poss. contra tabul. l. si cum Hermes, C. de locato, et subdit statim: contra videtur de his, quæ diximus supra, de vassallo decrepita ætatis, circa finem, licet Canonistæ contra, ut ibi plenè dictum est, ubi videtur inclinare, quod si re integra Princeps remit-

succedit in feudo, ut in §. qui clericus, si de feudo defunct. content. sit inter domin. et agnat. et in cap. 1. de benef. feodin. et facit optimus textus in authent. *ne sanctis Episcop.* §. sed neque, collat. 9. vers. generaliter, et ibi Bart. argumento illius textus dicit, quod si quis efficitur clericus, desinit esse Comes, vel Imperator, et allegat dict. cap. scripsit, quia clerici non debent admitti ad temporalem dignitatem, Joan. de Plat. per textum ibi in l. colonos nulla, C. de agricol. et censit. lib. 11. et hoc etiam probat iste textus; et quia clericis non licet arma movere, cap. ex nulla, §. fin. de voto. Vide tamen, quod in hoc de clerico notat Abb. in cap. inter dilectos, de fide instrum. et Bart. in tractat. de præstancia Cardinalium, et Abb. ibi in duobus locis, in 5. notab. et column. 4. et 5. concludit, quod possit succedere, et retinere comitatum ratione patrimonii, qui est clericus, vel episcopus: et idem vult Alberic. in authent. ingressi C. de sacros. eccles. col. penult., ut supra retuli; succedit ergo clericus in bonis majoriæ, nisi sit exclusus à constitutive majoriam: quod an possit fieri consuetudine vel statuto, vide Paul. de Cast. consil. 164. incipit, in causa majoriæ Hispanensis, 2. volum. et si statutum excludit feminas propter masculos, etiam clericus masculus excludit feminas, Bald. in cap. quod clericis, de foro competet. post Joan. de Lign. et Lapum, vide ibi per moderniores: adde ad prædicta Paul. de Cast. in l. sub conditione, ff. de liber. et posthum. Bald. in l. cum adoptivis, in fin. principii. C. de adopt. et vide quæ notat Prepos. in cap. 1. §. quia, column. 15. qui feud. dar. poss. Si tamen succedens in regno, vel majoria esset impotens ad generandum, non ex hoc repellitur à successione, ut notat Bald. loquens in feudo, in cap. 1. §. fin. Episcopum vel Abbatem.

Sed pone, quod tempore delationis majoriæ, qui ad eam proximior vocabatur, erat incapax propter hæresim, vel aliud delictum, fuit tamen restitutus per Principem, antequam sequens vocatus acceptaret majoriam, an admittetur? Bald. referens quoddam consilium Freder. de Sen. movet questionem similem in l. fin. col. fin. vers. secunda question. est ista, C. de episcop. et cleric. de eo qui decessit relicto filio fratre minore, qui factus fuit episcopus, antequam alii venientes ab intestato adirent hereditatem; et refert disputationem ad partes, et dicit Fredericum inclinare, quod talis filius præferatur, quia dignitas superveniens amotio fuit prioris obstaculi, et dicit non ob stare l. id quod nostrum, ff. de regul. jur. quia ibi loquitur de jure pleni domini; sed jus additionis faciendæ non est jus domini, sed quedam facultas, quæ nondum in bonis nostris connumeratur, l. pretia rerum, ff. ad leg. Falcid. et idem tenet ibi Bald. dicens esse multum æquum: item cum hic interveniat restitutio in priorem statum, videtur, quod præjudicare debeat cæteris, quibus jus majoriæ esset delatum, l. fin. C. de sentent. pass. et cap. quamvis, de rescrip. lib. 6. et nota in dict. l. Gallus, §. et quid si tantum, ff. de liber. et posthum. In contrarium tamen urget, quia jam dominium et possessio honorum majoriæ erat à lege traslatum in sequentem vocatum, qui erat habilis, ut in l. 7. tit. 4. 5. Partit. et in l. 45. in Ordin. Tauri, unde restitutio Principis eis non præjudicabit, ut voluit Gloss. dict. §. et quid si tantum, neque de Principis mente videtur voluisse sibi præjudicare; si tamen constaret, quod Princeps voluit sibi præjudicare, tunc esset majus dubium, ex eo quod in talem vocatum nondum de jure gentium erat sibi radicatum dominium, sed tantum de jure civili, contra quod Princeps potest dispensare, ut adducunt Doctor. et signanter Decius in cap. quæ in ecclesiarum, de constit. vide quæ dixi in l. 3. tit. 15. 6. Partit. Tu cogita, quia durum videtur ex tali restitutione excludere habilem jam vocatum, et cui jam erat delata majoria; et vide quod notat Bart. in l. 1. §. qui habebat, ff. de honor. poss. contra tabul. et Andr. de Iser. in §. præterea, si vassallus, column. 4. quæ sit prima benefic. amitt. vers. item quid si princeps. indulgisset isti primogenito, ubi in terminis dicit, quod si Princeps crimen conditionis indulset primogenito, peinde debet haberi, ac si nunquam fuisset proditor; quod tamen dicit intelligendum, si vivo patre indulset Princeps, quia tunc tempore delationis majoriæ invenit se iste habilem, quando pater scilicet moritur; secus si mortuo patre, et jam facto loco secundogenito, Princeps indulgeat, quia tunc non perdet secundogenitus jus sibi quæsitum, licet Princeps remittat primogenito crimen, argum. l. fin. ff. de pact. et l. post mortem, §. fin. ff. de honor. poss. contra tabul. l. si cum Hermes, C. de locato, et subdit statim: contra videtur de his, quæ diximus supra, de vassallo decrepita ætatis, circa finem, licet Canonistæ contra, ut ibi plenè dictum est, ubi videtur inclinare, quod si re integra Princeps remit-

at, antequam bona alii essent quæsitæ ex sententia, vel ex crimine, pro t indulgentia quoad bona, secus si jam alii essent quæsitæ: vide latius ibi per eum, et bonus textus est in materia in cap. quamvis, de rescrip. lib. 6. et tradit Joan. Andr. in addit. ad Specul. in rubr. de feud. column. 5. vers. ex quo de tan. mentionem feci: adde etiam prædictis l. si tutor, §. fin. et ibi Bald. in quæst. de saccul. ff. de tutel. et ration. distrah. et l. 1. §. quidam filium, ff. de honor. poss. contra tabul.

Quid autem si vocatus proximior esset apud hostes, vel furiosus tempore, quo defertur majoria; an sequens in gradu admittatur? Et videtur dicendum, quod aut curator illius furiosi, vel honorum talis captivi absentis, vult acceptare sequeam, et repellitur sequeam; aut ipsi curatores differunt, et tunc admittitur sequens in gradu cum cautione, quod si ipse sequens moriatur, antequam furiosus perveniat ad sanam mentem, vel captivus revertatur ab hostibus, restituet alii debenti succedere in majoria, vel ipsi furioso, si pervenerit ad sanam mentem, vel capto, si revertatur ab hostibus; probari videtur in l. 1. ff. de honor. poss. infanti vel furioso, et ibi Bart.

Adverte etiam, quod si tempore delationis majoriæ filius sit incapax, succedet tamen nepos ex eo, l. 1. §. qui filium, ff. de honor. poss. contra tabul. et legit Bart. sub §. qui habebat: et idem dicit si proximior vocatus esset deportatus, vel perpetuò in insulam relegatus, l. Statius Florus, §. fin. ff. de jur. fisci, l. ex facto, §. si quis rogatus, ff. ad Trevell. l. cum pater, §. hereditatem, ff. de legat. 2. et cum sit omnino incapax, excluditur fiscus.

Similiter, et si primogenitus ingrederetur religionem, succedet sequens secundogenitus, Bald. in l. si quis priori, §. talem, C. de secund. nup.

Similiter etiam, et si majoria disponat, quod stante masculo femina non succedat, si filius sit inhabilis, succedet filia, l. 1. §. si pater, et ibi Bart. ff. de conjug. cum emancip. liber. ejus, et textus in authent. de nupt. cap. 20. §. soluto, in fin. vide omnino, quæ notat Bart. in dict. §. si pater.

Sed quid si successor in regno, vel majoria esset cæcus? Dic, quod succedet Bart. in l. cæcus, ff. de judic. Joan. de Plat. in l. 1. C. qui morb. se cæcus, lib. 10. licet à principio jurisdictionis non possit concedi cæco, secundum Bart. in dict. l. cæcus, et adde notata per Bald. in dict. cap. 1. an mutus vel aliter imperfect. Adverte etiam, quod licet in successione regni procedat ista lex, et quæ in principio hujus glossæ dixi, ut excludatur inutilis et inhabilis, et idem in his dignitatibus et jurisdictionibus, in quibus esset par ratio, non tamen idem esset dicendum in aliis majoris: imò videtur, quod in illis omnes indistinctè succedant; si à disponente majoriam non excludantur, et pro hoc est singularis decisio Baldi in vers. libellario, ad fin. de pace Constant. ubi concludit, quod in feudis, pro quibus non præstatur servitium, licet præstetur census pecuniarius (prout dicit esse in feudis quarundam ecclesiarum Lombardiæ, quæ non curant de servitiis armorum, sed de redditibus bursalibus) quod in talibus succedit mutus et surdus etiam à nativitate, et quilibet alius, ut præterea Ducatus, ad fin. vers. quærit glossa, de prohib. feud. alien. per Frederic. et ita etiam intelliges et limitabis dicta Socin. in dict. consil. 47. et Bald. in l. fin. C. de suis et legit. hæred. column. penult.

(20) *E non auendo fecho cosa*. Scilicet aliquod delictum, vel aliud, propter quod expelleretur à successione regni; et intellige quando esset grave et tale, quod turbaret statum Christianitatis, ut declarat Baldus, quem vide in l. fin. C. de legib. nam aliàs etiam criminosus potest esse Rex ex successione, ut notat Bald. in l. fin. de rerum divis. et Lucas de Penn. latè in l. 1. C. de reis postul. lib. 10. vide Carolum Molin. in suo tractat. consuetud. Parisien. fol. 126. column. 1. et ibi dicit, quod propter crimen læsæ majestatis in regiam coronam, et rempublicam regni commissum per aliquem de sanguine regio, posset ille per duellis etiam cum futura sua posteritate privari omni tempore, et jure futuro in successione regni; et ita dicit factum fuisse olim per arestum supremi senatus Parisiorum, et Parium Franciæ, anno Domini 1457. in Joannem Duem Alenconii, in præsentia Regis Caroli VII. cui adde Andræam de Iser. in §. præterea si vassallus, quæ sit prima caus. benefic. amitt. column. 5. et 4. ubi vult, quod propter crimen læsæ majestatis filius deliquens vivo patre fiat inhabilis, et non succedat in feudo, quod debetur primogenito, et veniat in secundogenitum; et nota ista, nam aliàs spes